

Nader onderzoek naar vleermuizen It Twaspan te Wijnjewoude

projectnummer: P001252

Onderwerp: Nader onderzoek naar vleermuizen It Twaspan te Wijnjewoude

Datum: 12-10-2022

Inleiding

De gemeente Opsterland is van plan acht woningen te realiseren op de huidige locatie van het oude schoolgebouw It Twaspan in Wijnjewoude. Hiervoor wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is in mei 2022 een beknopte natuurtoets uitgevoerd¹. Uit deze natuurtoets komt naar voren dat in de te slopen bebouwing mogelijk jaarrond beschermde verblijfplaatsen van de vleermuizen gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger zitten. Om aan te tonen, dan wel uit te sluiten dat verblijfplaatsen aanwezig zijn, is in 2022 nader onderzoek naar deze soorten uitgevoerd. De voorliggende notitie beschrijft de resultaten van het nader onderzoek naar vleermuizen.

PLANGEBIED EN PLANNEN

Het plangebied ligt tussen de Meester Geertswei en de Welfingstrjitte in de bebouwde kom van Wijnjewoude. Het gebouw bestaat uit een enkele bouwlaag en is opgetrokken uit baksteen met een plat dak van bitumen. Langs de noordrand van het terrein ligt een groenstrook. De zuidzijde van het terrein bestaat uit een grasveld met een aantal bomen en aan de noordzijde staat het schoolgebouw met hieromheen verharding en een zandbak. Verder is aan de noordwestzijde een fietsenstalling met overkapping aanwezig.

De plannen bestaan uit de bouw van acht twee-onder-een-kapwoningen. Hiervoor wordt het oude schoolgebouw gesloopt, vegetatie verwijderd en wordt grond vergraven.

¹ Beknopte natuurtoets It Twaspan Wijnjewoude (d.d. 25 mei 2022).

Nader onderzoek vleermuizen

METHODE

Het vleermuizenonderzoek is uitgevoerd op basis van het Vleermuisprotocol 2021². Vleermuizen maken verspreid over het jaar gebruik van verschillende verblijven (winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaats). Een volledig vleermuizenonderzoek naar vaste verblijfplaatsen bestaat uit vier of vijf inventarisaties (vijf als bebouwing toegankelijk is voor laatvlieger) die verspreid over de periode half mei tot en met begin oktober worden uitgevoerd. Op deze manier wordt een seizoensbreed beeld verkregen van het gebruik van het plangebied door vleermuizen.

Voor dit onderzoek is het plangebied in de kraamperiode opgesplitst in drie deelgebieden (zie figuur 1). Deze drie deelgebieden zijn in de periode half mei-half juli 2022 ieder drie keer onderzocht (twee avondbezoeken en één ochtendbezoek) specifiek gericht op de aanwezigheid van kraam- en zomerverblijven. In de periode half augustus-begin oktober 2022 zijn twee inventarisaties (nacht- en avondbezoek) uitgevoerd, gericht op de aanwezigheid van paar- en zomerverblijven. Het onderzoek tijdens de kraamperiode is uitgevoerd door één onderzoeker per deelgebied, dus effectief drie personen per inventarisatieronde, en tijdens de paarperiode is het gehele gebouw door twee onderzoekers onderzocht. Bij het onderzoek is gebruikgemaakt van Pettersson D240x of Batlogger M2 batdetectoren. Met een Edirol R 09-RH zijn zo nodig geluidsopnamen gemaakt die later zijn geanalyseerd.

Tabel 1. Omstandigheden tijdens de vleermuisinventarisaties. ^a deelgebied A, ^b deelgebied B, ^c deelgebied C.

Datum	Tijdsduur	Zonsop- komst/ondergang	Weer	Temperatuur
02-06-2022 ^a	21:53 – 23:53	21:53	Onbewolkt, droog, wind 2 Bft	12 °C
03-06-2022 ^b	21:54 – 23:54	21:54	Onbewolkt, droog, wind 3 Bft	13 °C
04-06-2022 ^c	21:54 – 23:54	21:55	Onbewolkt, droog, wind 2 Bft	14 °C
24-06-2022 ^a	22:07 – 00:07	22:07	Half bewolkt, droog, wind 2 Bft	20 °C
25-06-2022 ^b	22:07 – 00:07	22:07	Licht bewolkt, droog, wind 2 Bft	17 °C
26-06-2022 ^c	22:07 – 00:07	22:07	Half bewolkt, droog, wind 2 Bft	17 °C
02-07-2022 ^{abc}	03:14 – 05:14	05:14	Onbewolkt, droog, wind 2 Bft	12 °C
24-08-2022	23:00 – 01:00	20:43	Onbewolkt, droog, wind 1 Bft	21 °C
13-09-2022	20:59 – 22:59	19:59	Onbewolkt, droog, wind 1 Bft	15 °C

² <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>.

Figuur 1. Verdeling van het plangebied in drie deelgebieden.

INVENTARISATIE KRAAMPERIODE

Tijdens de avondbezoeken zijn geen uitvliegende vleermuizen waargenomen en ook zijn geen waarnemingen gedaan van vleermuizen die een duidelijke binding toonden met de bebouwing in het plangebied. Gedurende de bezoeken zijn wel enkele foeragerende vleermuizen waargenomen. Voornamelijk aan de noord- en oostzijde foerageerden enkele gewone dwergvleermuizen, ruige dwergvleermuizen en laatvliegers. Het ging om hooguit één individu per soort per bezoek. Rondom de bomen aan de zuidzijde van het plangebied en buiten het plangebied zijn per bezoek meerdere foeragerende vleermuizen waargenomen, waaronder laatvlieger, gewone en ruige dwergvleermuis. Verder zijn enkele overvliegende laatvliegers en rosse vleermuizen waargenomen.

Tijdens het ochtendbezoek op 2 juli 2022 zijn geen zwermende en invliegende vleermuizen waargenomen. Gedurende het bezoek zijn, op enkele overvliegende gewone dwergvleermuizen na, geen vleermuizen in het plangebied waargenomen.

INVENTARISATIE PAARPERIODE

Tijdens het middernachtbezoek op 24 augustus 2022 zijn rondom het gebouw enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Verder is om 23.19 uur een overvliegende laatvlieger gehoord. Vanaf 23.45 uur is een vrijwel continu baltsende gewone dwergvleermuis aan de noordzijde van het gebouw gehoord (zie figuur 2). Hier kwam vanaf 00.44 uur een tweede gewone dwergvleermuis zonder sociale geluiden bij. Deze twee dieren vlogen achter elkaar aan en vlogen langs de gevel heen en weer. Dit duidt op een paarverblijf in de noordgevel van het gebouw. Verder zijn bij enkele woningen aan de Meester Geertswei en Welfingstrjitte, buiten het plangebied, baltsende gewone dwergvleermuizen gehoord. Tijdens het avondbezoek op 13 september zijn rondom het gebouw voornamelijk af en toe enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Verder is een overvliegende laatvlieger en enkele overvliegende en/of kort foeragerende gewone dwergvleermuizen gehoord. Rondom de bomen ten zuiden van het gebouw was vrijwel continu een foeragerende gewone dwergvleermuis aanwezig. Baltsgedrag is tijdens dit bezoek echter niet waargenomen. Wel waren tijdens dit bezoek rondom de woningen buiten het plangebied opnieuw enkele baltsende gewone dwergvleermuizen aanwezig.

Figuur 2. Locatie van het waargenomen paarterritorium van gewone dwergvleermuis (blauw). Bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl

FUNCTIE VAN HET PLANGEBIED VOOR VLEERMUIZEN

Bij vleermuizen wordt onderscheid gemaakt in de volgende functies: kraamverblijf, zomerverblijf, paarverblijf, winterverblijf, foerageergebied en vliegroute. Op basis van de hiervoor beschreven inventarisaties kan worden geconcludeerd dat één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis in de noordgevel van het schoolgebouw zit. Het is niet uitgesloten dat deze verblijfplaats door dit individu ook wordt gebruikt als winterverblijf. Zomer- of kraamverblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aangetroffen tijdens het onderzoek.

Verder vormt het plangebied een klein onderdeel van het foerageergebied voor lage aantallen van gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis. Gelet op de geringe grootte van het plangebied, het lage aantal foeragerende dieren en de ruime beschikbaarheid van geschikt foerageergebied voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger in de omgeving van het plangebied, vormt het plangebied geen essentieel foerageergebied voor deze vleermuissoorten.

Conclusie

In de noordgevel van het schoolgebouw zit een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis. Daarom is een ontheffing van de Wet natuurbescherming (Wnb) nodig voordat de sloopwerkzaamheden mogen starten.